

UCHWAŁA Nr / /2022
Rady Gminy Kołbaskowo
z dnia

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2023 – 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2022r., poz.559 z późn.zm.) oraz art. 176 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj.Dz. U. z 2022 r. poz.447 z późn.zm.), Rada Gminy Kołbaskowo uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kołbaskowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 roku.

Pod względem prawnym
opiniuję bez zastrzeżeń

Jerzy Adamiec
RADCA PRAWNY

Dyrektor GOPS

Dyrektor
Gminnej Rady Społecznej
w Kołbaskowie
Renata Krzywicka

A. J. Nowak

Załącznik do
Uchwały Nr /2022
Rady Gminy Kołbaskowo
z dnia .12.2022r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2023 – 2025

KOŁBASKOWO 2022

I. WPROWADZENIE

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kołbaskowo na lata 2023-2025 zwany dalej Programem powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w Gminie Kołbaskowo w latach 2020-2022.

Program koresponduje z zapisem w preambule w/w ustawy: „Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”.

Rodzina jako podstawowa komórka społeczna oraz naturalne środowisko wychowawcze zapewnia prawidłowy rozwój wszystkich jej członków, w szczególności dzieci. Obowiązkiem gminy jest dbanie o dobro swoich mieszkańców, a co za tym idzie wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i nie potrafiących pomyślnie rozwiązać swoich sytuacji kryzysowych. Szukając możliwości pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka ale także na problemach jego rodziny, bo to w dezintegracji rodziny tkwi źródło sieroctwa społecznego. Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny, wymienić należy: niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych, niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, a także alkoholizm jednego lub obojga rodziców, karalność sądową, przejawy psychopatii, maltretowanie oraz znęcanie się nad dzieckiem. Zazwyczaj niekorzystne sytuacje w rodzinie współwystępują ze sobą.

Skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta we współpracy ze środowiskiem lokalnym, w tym sąsiedzkiem, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, Kościołem i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tu nie tylko o kontaktowanie się z rodziną, ale o współpracę z nią, a więc obustronny wysiłek – ze strony pracowników wspierania rodziny i rodziców - zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego.

Prowadzenie działań profilaktycznych wspierających dziecko w rodzinie jest tańszą i bardziej skuteczną formą pomocy. Natomiast praca z rodziną biologiczną w przypadku, gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny wskazane są

zarówno ze względów społecznych, jak i ekonomicznych, gdyż służą obniżeniu kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 jest rozwijanie funkcjonującego w Gminie Kołbaskowo spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania ich funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Planowane w programie działania, w zależności od celów, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji danej rodziny, będą miały charakter: profilaktyczny, interwencyjny i reintegracyjny.

Interdyscyplinarną pomoc rodzinom przeżywającym sytuacje kryzysowe powinny świadczyć lokalne służby i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny. Ich działania powinny się opierać na zasadach wzajemnej współpracy oraz poszanowania godności wszystkich uczestników działań. Realizacja programu będzie się odbywać za zgodą rodziny oraz z jej aktywnym udziałem, przy wykorzystaniu jej zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

II. PODSTAWA PRAWNA

Podstawy prawne opracowania programu:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
4. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
5. Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 roku
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
9. Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r
10. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
11. Ustawa o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r
12. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
14. Ustawa Kodeks rodzinny i opiekuńczy z dnia 25 lutego 1964 r
15. Ustawa z dnia 7 września 1991r o systemie oświaty

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Dla potrzeb programu opracowano Kartę Diagnostyczną zawierającą informacje dotyczące liczby mieszkańców, liczby dzieci i młodzieży, ilości dzieci z terenu gminy Kołbaskowo umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, Funduszu alimentacyjnego, stypendiów szkolnych, liczba dzieci korzystających ze świadczenia wychowawczego, Dobry start, Za życiem, liczba wydanych Kart Dużej Rodziny.

Karta Diagnostyczna Gminnego Programu Wspierania Rodziny

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK 2019	ROK 2020	ROK 2021
Liczba mieszkańców Gminy Kołbaskowo (pobyt stały i czasowy) na dzień 31.12.	12 540	12 702	13 104
Liczba dzieci zamieszkujących w Gminie Kołbaskowo w wieku 0-5 lat	970	934	947
Liczba dzieci zamieszkujących w Gminie Kołbaskowo w wieku 6-12 lat	1184	1 209	1 234
Liczba dzieci zamieszkujących w Gminie Kołbaskowo w wieku 13-18 lat	775	811	881
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	255	210	210
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	523	403	418
Liczba rodzin uprawnionych do świadczeń rodzinnych	382	359	343
Liczba osób uprawnionych do pobierania świadczeń funduszu alimentacyjnego	73	71	68
Liczba osób uprawnionych do stypendiów szkolnych	6	6	5
Liczba dzieci/młodzieży z terenu Gminy umieszczonych w pieczy zastępczej	22	23	23
Liczba dzieci/młodzieży z terenu Gminy umieszczonych w pieczy zastępczej w danym roku	8	1	1
Liczba dzieci/młodzieży korzystających z placówek wsparcia dziennego	33	0	35
Liczba dzieci objętych świadczeniem wychowawczym 500+	1885	3181	3300
Liczba dzieci objętych świadczeniem Dobry start	1293	1757	25
Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny	40	73	35
Liczba rodzin objętych świadczeniem „Za życiem”	3	1	1
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	33	33	36

Liczba mieszkańców gminy sukcesywnie się zwiększa, na przestrzeni 2016 r– 2021r wzrosła o ok. 12%. W 2021r. wynosiła 13 104 osoby.

W Gminie Kołbaskowo w roku 2021 mieszkało 3 062 osób w wieku od 0 do 18 lat, co stanowi 23,36% ogółu mieszkańców. W tym : w wieku od 0-5 lat 947 dzieci, co stanowi 7,22% ogółu mieszkańców, oraz w wieku od 6 do 18 roku życia 2 115 dzieci, co stanowi 16,14% ogółu mieszkańców.

W roku 2021 w różnorodnych formach pieczy zastępczej przebywały 23 osoby co stanowi 0,75% grupy wiekowej od 0-18 roku życia.

Z analizy danych GOPS za 2021 rok wynika, że 3,18% mieszkańców gminy korzysta z różnych form wsparcia pomocy społecznej realizowanych przez ośrodek.

Przyczyny i nasilenie trudnych sytuacji życiowych rodzin, pokazuje poniższa tabela.

POWODY PRYZNANIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin 2020 rok	Liczba rodzin 2021 rok
Ubóstwo	116	125
Bezdomność	17	17
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym potrzeba ochrony wielodzietności	15 10	15 6
Bezrobocie	59	67
Niepełnosprawność	67	61
Długotrwała lub ciężka choroba	141	134
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	38	41
Przemoc w rodzinie	1	1
Alkoholizm	30	33
Narkomania	1	1

Długotrwała choroba 134 rodziny, ubóstwo 125 rodzin, oraz niepełnosprawność 61 rodzin to przyczyny trudnej sytuacji dotyczące znaczną grupę klientów pomocy społecznej, które jednocześnie generuje wiele innych niebezpiecznych dysfunkcji społecznych.

Na porównywalnym do lat poprzednich poziomie pozostaje odsetek rodzin, w których przyczyną kryzysu jest problem uzależnienia od alkoholu, gdzie ze szczególną uwagą traktowane są rodziny z problemem alkoholowym, w których pozostają dzieci.

Niezaradność opiekuńczo-wychowawcza rodzin, o ile dotyczy niewielkiego odsetka rodzin (41 rodzin) to traktowana jest przez służby społeczne priorytetowo, gdyż dotyczy najsłabszej grupy jaką są dzieci.

Źródła danych:

- Urząd Gminy Kołbaskowo
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołbaskowie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Analiza SWOT Lokalnego Systemu Wspierania Rodziny i Opieki nad Dzieckiem

MOCNE STRONY

- dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego,
- dobrze funkcjonujące instytucje działające w obszarze pomocy społecznej,
- rozwinięty system pieczy zastępczej,
- znajomość potrzeb świadczeniobiorców GOPS, umiejętność diagnozowania i analizy problemów rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- działalność Interdyscyplinarnego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- realizacja licznych programów osłonowych i profilaktycznych,
- działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- wykształcona i doświadczona kadra pomocy społecznej i oświaty, działająca na rzecz dzieci i rodziny,
- zabezpieczenie w budżecie gminy niezbędnych środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny,
- otwartość Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na współpracę ze środowiskiem lokalnym
- ogólnie dostępna oferta pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- działające na terenie Gminy świetlice oraz Placówka Wsparcia Dziennego w formie podwórkowej

SŁABE STRONY

- zjawisko marginalizacji społecznej jako przyczyna wielu problemów społecznych, m.in. alkoholizmu, niepełnosprawności,
- niski poziom świadomego rodzicielstwa
- przerzucenie całkowitej odpowiedzialności za wychowanie dziecka na szkołę i/lub inne instytucje
- wyuczona bezradność i roszczeniowość
- niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przewyżnianiu sytuacji kryzysowej
- mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej,
- brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego,
- zbyt mała aktywność w zakresie organizacji grup wsparcia i grup samopomocowych
- niewystarczająca ilość propozycji spędzania czasu wolnego oraz socjoterapii dla młodzieży zagrożonej demoralizacją.

SZANSE

- pozyskanie kandydatów do pełnienia roli rodziny wspierającej,
- utworzenie zespołu asysty rodzinnej,
- możliwość pozyskiwania środków finansowych w ramach ogłaszanych przez MRPiPS konkursów w ramach programu wspierania jednostek samorządu terytorialnego w budowaniu lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną oraz środków z EFS
- rozwój innowacyjnych metod wsparcia rodziny w pracy asystenta rodziny oraz pracownika socjalnego – wprowadzanie projektów socjalnych
- skuteczna i trafna diagnoza problemów dotyczących rodziny oraz analiza dynamiki rozwoju pojawiających się problemów społecznych

ZAGROŻENIA

- brak możliwości zaspokojenia uzasadnionych potrzeb mieszkaniowych rodzin,
- ubożenie społeczeństwa i osłabienie się funkcji opiekuńczej rodziny,
- zanik więzi i tradycji rodzinnych,
- zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców
- przerzucenie całkowitej odpowiedzialności za wychowanie dziecka na szkołę i/lub inne instytucje
- brak perspektyw kształcenia adekwatnego do późniejszych możliwości zatrudnienia,
- niestabilny system prawny w zakresie wspierania rodziny i pomocy społecznej,

- brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne,
- zjawisko „dziedziczenia biedy”
- dalsze utrwalanie się zjawisk negatywnych w sferze społecznej

IV. CELE PROGRAMU

28.11.2016r uchwałą Rady Gminy Kołbaskowo przyjęto Strategię rozwiązywania problemów społecznych na lata 2016 – 2026.

Misją strategii są działania na rzecz zrównoważonego rozwoju osobowego i społecznego mieszkańców, ich wysokiej jakości życia, ze szczególnym uwzględnieniem osób, rodzin i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Jednym z 4 celów strategicznych jest wspieranie rodziny. Cele operacyjne m.inn. to:

- integracja działań instytucji publicznych i organizacji pozarządowych na rzecz pomocy rodzinom dysfunkcyjnym,
- wspieranie rodziny we właściwym pełnieniu jej funkcji wewnątrzrodzinnych

CEL GŁÓWNY:

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.
2. Zapewnienie ochrony dzieciom w rodzinach wymagających szczególnego wsparcia, zagrożonych.
3. Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

1. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

Zadania:

- Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców .
- Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci.
- Prowadzenie placówek wsparcia dziennego i zapewnienie w nich miejsc dla dzieci oraz kierowanie dzieci na zajęcia do innych placówek tego typu
- Kierowanie osób uzależnionych na leczenie za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, realizującej Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie.
- Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi , wsparcie finansowe rodzin.
- Wsparcie finansowe rodzin z dziećmi.
- Zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny.
- Organizowanie szkoleń dla asystenta rodziny.
- Nawiązanie współpracy z osobami spokrewnionymi z rodziną pod warunkiem, że sami są wolni od patologii.

2. Zapewnienie ochrony dzieciom w rodzinach wymagających szczególnego wsparcia, zagrożonych.

Zadania:

- Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych i specjalistycznych, kompleksowe wsparcie rodzin uprawnionych do świadczeń „Za życiem” .
- Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno-pedagogiczną
- Objęcie rodzin przeżywających trudności pomocą rodzin wspierających
- Organizowanie szkoleń dla rodzin wspierających
- Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym
- Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności.

3. Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

Zadania:

- Utrzymywanie osobistych kontaktów dzieci z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów
- Udzielenie pomocy rodzicom biologicznym w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej
- Opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej
- Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego, organizowanie treningów rodzicielskich
- Angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka (wybór szkoły, zawodu, doping do nauki, do poprawy zachowania)

Do realizacji założonych celów będą prowadziły działania, których wybór zostanie poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy jest wywiad środowiskowy, przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Pełna i efektywna realizacja celów założonych w programie będzie możliwa dzięki kompleksowemu spojrzeniu na rodzinę przeżywającą trudności oraz podjęciu systemowych rozwiązań przy współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Priorytetem naszych działań jest uznanie podmiotowości dziecka oraz jego prawa do wychowania w rodzinie lub jak najszybszego powrotu do rodziny.

V. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ POMOCOWYCH

Cele szczegółowe	Zadania	Osoba/zespół/partnerzy/ odpowiedzialni za realizację	Mierniki realizacji działań
Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców	Terapeuci, psycholog ,PCPR, GOPS, UG, Poradnia	Liczba konsultacji, udzielonych porad
	Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci	GKRPA , Placówka Wsparcia Dziennego, szkoły i przedszkola, GOPS,	liczba realizowanych projektów i programów
	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego i zapewnienie w nich miejsc dla dzieci oraz kierowanie dzieci na zajęcia do innych placówek tego typu	Urząd Gminy, GKRPA, GOPS	liczba dzieci uczęszczających do placówek
	Kierowanie osób uzależnionych na leczenie za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	pracownicy socjalni, GKRPA, Policja, sąd rejonowy	liczba wniosków skierowanych do GKRPA
	Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie	pracownicy socjalni, GKRPA, Policja, oświata, służba zdrowia	liczba procedur Niebieskiej karty prowadzonych w rodzinach z dziećmi
	Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi	Pedagogzy szkolni, asystent rodziny, rodzina wspierająca, pracownicy socjalni, GOWR, Poradnia Rodzinna,	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu problemów opiekuńczo-wychowawczych
	Wsparcie finansowe i rzeczowe rodzin z dziećmi	GOPS	liczba rodzin objętych dożywianiem
	Zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodzin	pracownicy socjalni, asystent rodziny, Sąd	liczba rodzin, którym przyznano asystenta
	Organizowanie szkoleń dla asystentów rodziny	GOPS, PCPR	liczba szkoleń
	Nawiązanie współpracy z osobami spokrewnionymi z rodziną, pod warunkiem, że są wolne od patologii	asystent rodziny, pracownicy socjalni, osoby spokrewnione	liczba rodzin wspieranych przez osoby spokrewnione

Zapewnienie ochrony dzieciom w rodzinach wymagających szczególnego wsparcia, zagrożonych.	Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych i specjalistycznych, kompleksowe wsparcie rodzin uprawnionych do świadczeń „Za życiem”	pracownicy socjalni, asystenci rodzin, opiekunki, PCPR, GOWR	liczba świadczeń "Za życiem", liczba rodzin objętych wsparciem
	Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno-pedagogiczną	Powiatowy Zespół Poradni Pedagogiczno-Psychologicznych, pedagodzy szkolni	liczba dzieci objętych terapią
	Objęcie rodzin przeżywających trudności pomocą rodzin wspierających	GOPS, rodziny wspierające	liczba rodzin wspierających
	Organizowanie szkoleń dla rodzin wspierających	GOPS, PCPR	liczba szkoleń
	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	GOPS	ilość dzieci/koszt
	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności	pracownicy socjalni, asystent rodziny, kurator, pedagodzy	liczba monitorowanych rodzin, liczba dzieci, którym zapewniono udział w zajęciach edukacyjnych, w tym z elementami przeciwdziałania uzależnieniom, połączonych z wypoczynkiem
Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych	Utrzymywanie osobistych kontaktów dzieci z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów	rodziny biologiczne, koordynatorzy pieczy zastępczej, pracownicy socjalni, asystent rodziny, kurator, psycholog	liczba dzieci utrzymujących kontakty z rodzicami biologicznymi do ogółu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
	Opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej	asystent rodziny, rodzina wspierająca, pracownicy socjalni, opiekunowie pieczy zastępczej, rodzice biologiczni	liczba rodzin biologicznych dziecka, z którymi zrealizowano plan pracy zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej

	Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego, organizowanie treningów rodzicielskich	Asystent rodziny, sąsiedzi, rodzina wspierająca, psycholog, kurator, PCPR	liczba dzieci powracających do rodziny naturalnej
	Angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka (wybór szkoły, zawodu, motywowanie do nauki, do poprawy zachowania)	pedagog szkolny, psycholog, wychowawca dziecka w szkole, wychowawca w placówce, pracownicy socjalni, asystent rodziny, opiekunowie pieczy zastępczej	ilość spotkań dotyczących oceny funkcjonowania dziecka i rodziny

VI. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny została zaplanowana na lata 2023 – 2025. Jest on dokumentem otwartym, może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu.

VII. EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych. Zostaną one pozyskane ze sprawozdań instytucji i organizacji, poprzez bezpośrednią rozmowę, obserwację lub telefoniczny kontakt z rodzicami biologicznymi, opiekunami pieczy zastępczej, środowiskiem sąsiedzkim, pracownikami instytucjonalnych form pomocy rodzinie. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w terminie do 31 marca każdego roku sporządzi sprawozdanie rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny.

Uzyskane dane pozwolą na ocenę wartości programu oraz pomogą w dalszym planowaniu, realizacji i rozwoju jego działań. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

VIII. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Założenia programu Wspierania Rodziny w ramach swoich kompetencji winny realizować samorządowe jednostki organizacyjne, właściwe organizacje pozarządowe i inne podmioty mające kontakt z dzieckiem i rodziną.

- GOPS Kołbaskowo
- Zespół Interdyscyplinarny
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Ośrodki Wsparcia Dziennego
- Komisariat Policji
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna

- Placówki Oświatowe
- Sąd Rodzinny i Nieletnich
- Powiatowy Urząd Pracy
- Placówki Służby Zdrowia
- Rodziny wspierające
- Organizacje pozarządowe

W realizacji swoich zadań w/w podmioty powinny kierować się dobrem rodziny, a jej wspieranie traktować jako priorytet, także wówczas gdy nie stanowi ono ich podstawowej misji.

Program jest zobowiązaniem samorządu gminy i jego jednostek do realizacji przyjętych celów, a także ma za zadanie stymulować do ukierunkowanych działań na rzecz dziecka i rodziny.

IX. ZASADY FINANSOWANIA

Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków:

- budżetu Gminy Kołbaskowo,
- dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
- dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
- programów rządowych z zakresu wspierania rodziny,
- funduszy Unii Europejskiej,

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

X. PODSUMOWANIE

Przedstawione w Programie działania mają charakter subsydiarny, wspierający rodziny, mający wzmocnić ich zasoby i kompetencje w wypełnianiu funkcji rodzicielskich. Działania te mają systemowo wspierać rodziny, które doświadczają trudności opiekuńczo- wychowawczych, a w konsekwencji pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji wynikających z jej istoty. Pozwolą również zatrzymać dziecko w jego rodzinie naturalnej lub umożliwią powrót do niej w razie czasowego umieszczenia w pieczy zastępczej. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe tylko przy współpracy instytucji powołanych do wspierania rodziny podmiotów, przy współpracy i współdziałaniu ze strony rodzin, gdyż osiągnięcie zakładanych celów w znacznej mierze jest zależne od członków rodzin, ich motywacji do zmiany sytuacji i przezwyciężenia trudności.

Dyrektor
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
Kołbaskowo
Anna Krzywicka

Pod względem prawnym
opiniuję bez zastrzeżeń

Jerzy Adamiec
RADCA PRAWNY